

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
200

INSERTII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate. 200

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

DIRECTOR: ION MONTANI.

3 Lei ex.

Odinioară și acum...

Arad, 17 Ian.

Din foiletoanele noastre de ieri și alaltăieri am rămas în suflet cu reveria unui trecut, care deși ne flutură abia cu câțiva ani în urmă, îl vedem ca printr-o lăeță întoarsă. Ne-a trecut prin amintire silueta grațioasă a unei domnișoare dela țară, care a fermecat pe cel mai falnic Habsburg, cu frumuseța și inteligența ei tipic românească.

Și amintirea, așezată odată la războiul ei vrăjii, țese o altă imagine din trecutul abia îndepărtat, și apoi, iarăși alta... Ca un stol de mici paseri colorate într-o perspectivă de amurg aducerile aminte mângâie sufletul nostru, astăzi împacat.

Să așezăm în obiectivul atenției noastre, pentru data asta, una din cele multe aduceri aminte. Era în vara anului 1908. Un accident de tren oprise pe AA. LL. RR. principele moștenitor și pe principesa României (actualii noștri suverani) la o gară din apropierea Aradului. O mână de intelectuali români și popor din partea locului, în frunte cu dna Marilina Bocu, soția directorului de atunci al ziarului Tribuna, a ieșit în gara Radnei să salute pe viitorii suverani ai țării „mame”. O uriașă jerbă de flori le-a fost predată. Dna Marilina Bocu, fiică a primarului de atunci din Sinaia, a fost recunoscută de auguștii călători, cari rămăseseră mult mișcați de dragostea ei li-s'a arătat, iar ziarul „Tribuna”, scria, că jerbă a fost făcută din „flori crescute pe aceste plaiuri, cari și ele sunt, într'un anumit înțeles, românești”.

Răpit de particularul ei spirit de exagerare, cea mai autoritativă gazetă ungurească, „Budapesti Hirlop” aflând de cele petrecute, scria la rândul ei:

„Decăteori cineva dela Curtea din Sinaia trece prin Ardeal, ospitalitatea românească îmbracă formele unor omagii. Ieri prințul moștenitor român a fost oprit în drumul său printr'un incident pe linia ferată în apropierea Aradului și la vestea șederii sale involuntare s'au stărnit

manții, locuitorimea a coborât piscurile spre mirarea prințului — și trenul principiar a trecut prin două rânduri de oameni, formate de poporația ingenunchiată”.

În ceiașe scria atunci acest ziar unguresc, de fapt erau exagerate numai proporțiile și cadrul, dar fondul etic era întru totul adevărat. Noi, firește protestăm și ne înfășurăm iredenșismul în fraze mulcome. De ce să n'o mărturisim astăzi, că, ds, am fost profund iredenștii cu toții în Ardeal? Noi ne simțeam cu adevărat una cu pământul strămoșesc, pe care-l știam cutropit numai vremeliu. Noi și atunci eram doar majoritatea în acest colț de pământ, dupăcum suntem și astăzi iredenștiiul nostru era fecund și inepuisabil, el izvoră din conștiința milenară a unui neam întreg, precum distrugea întins și incommensurabil lac suteran răurile eternității.

Și s'o spunem verde. Minoritatea maghiară din țara noastră nu poate să fie iredenștii, cu toate că se complace mult în postura acestei tendințe. Ei sunt aici numai o minoritate și e fatal, ca ei să nu poată schimba veșniciei legi de gravitațiune ale lui Laplace și Newton. Sunt legile ce normează până la capatul vremilor raporturile între toate masele de orice mărime și densitate ar fi ele. Aceleași legi stăpânesc în definitiv și masele popoarelor, nefiind nici ele decât elemente integrante ale universalei naturi. Ungurii dela noi, întrebându-i aici sensul astronomic al cuvântului, își vor face deci pe vecie, revoluțiunea istorică strict intercalați în orbita românismului.

Dar acest immutabil adevăr, nu este atât de crud cum s'ar părea. Fatalitatea este atotîmpăciuitoare. Legile ei pun armonie în natură și vrăjesc cristale printre dinții de granit ai stâncilor... Aceste legi vor sfârși prin a limpezi și conștiința politică a minorităților noastre. Procesul e în prin curs, să așteptăm numai cu răbdare și să ne înțefim liniștii munca pe toate tărâmurile

vieții, căci noi suntem și rămănem — acasă.

Tot aici se găsește și ei acasă. Să asculte numai cu concentrare șoaptele din fundul conștiinței lor și vor înțefge cu înțefelul, cătă e departarea între legitimitatea acelei „odinioară” și realului „acum”. E multă căt vecinicia.

Ion Montani.

NOTE

Jertfele pasiunii pentru știință

Arad, 17 Ian.

Pasiunea pentru știință lasă, în drumurile ei triumfătoare, jertfe fără număr.

În Franța, acea Franță glorioasă pe trupul căreia s'au făcut atâtea mari experiențe pentru binele lumii, a murit de curând — victimă eroică a raxelor X — profesorul Bergonie. Marele savant a fost atins de radiodermită: teribilă boală care divoră oasele și carnea.

Știința însă pare a fi aflat un leac și contra acestei boli grozave. Doctorul Menard, alt învățat șef al oclului de radiologie al spitalului Cachia, a fost atins și el, acum doi ani, de radiodermită, care a început prin a-l lipsi de două degete. Doctorul Menard, cu o tenacitate supranomească își continuă munca; înainte cu două săptămâni însă, boala îi curmă orice activitate. Doctorul și-a pierdut un ochiu în timpul războiului... O buză și mâinile li-s'au umplut de răni... Deodată interveni minunea. Asistat de un medic, Menard începu cura de radiu, aplicând pe buză o tabletă de ceară care conținea radiu, și un alt aparat mai delicat, cu emanații de radiu, pe ochiu. După câteva zile, cancerul era învins, ranțele vindecate, iar cicatrizarea începută.

Acum se afirmă că radiodermita ar fi învinsă.

Un ziarist care a stat de vorbă cu ilustrul bolnav scrie că doctorul Menard i-a explicat că puterea radiului e superioară celeia a raxelor X. Doctorul Menard citează cazul unui medic, mort din cauza că a respirat emanații de „thorium” cari circulându-i în sânge li-a distrus toate globulele roșii...

Eroicul om de știință ridicându-se pe perne a adăugat: „Sunt fapte. Trebuie să le studiem”.

Sute și mii de oameni de știință, închiși în laboratorii sau în spitalele tuturor durerilor lumii, studiază cu zor căutând leacuri contra bolilor de cari suferă omenirea.

Colonizările în Ardeal. — Bururile foste ale inamicilor.

În conferințele dela Casa Centrală a proprietății, ținute cu consilierii agricoli s'au mai luat următoarele hotărâri:

În Ardeal, se va proceda la încheierea definitivă a tabourilor de coloniști și ale terenurilor disponibile pentru colonizat.

S'a hotărât ca până la primăvară, toți sătenii răndniți la colonizare, să fie așezați pe terenurile ce li s'au rezervat în județele Timis, Torontal, Arad, Bihor, Satu-Mare Maramureș.

Consilierii agricoli atât cei cari trimit, cât și cei cari primesc săteni pentru colonizări vor trebui să se întrunească și să ia măsuri ca acești săteni și fie puși în puțință de a-și semăna loturile de primăvară.

Consilierii agricoli, cari au în cuprinsul județelor lor bunuri rămase dela inamici, vor lua măsuri ca ele să fie inventariate stabilindu-le valoarea ce o aveau la 1919, atât în privința clădirilor cât și a terenului.

Vor cerceta cu amănuntul dacă există în arhivele comunelor respective, ordine date de guvernele austro-maghiare de retragerea sau distrugerea acelor bunuri. Identificarea unor asemenea ordine, fiind foarte importantă pentru noi față de pretențiile ridicate de foștii inamici.

S'a luat hotărârea ca toate rezervele de pământ făcute pe seama statului să fie date cu arenda. Arenda acelor terenuri se va lua în natură, câte 100 kgr. grâu la jugăr.

Infiițarea Teatrului de Vest

Joi s'a ținut la ministerul artelor, sub președinția d'lui ministru Al. Lapedatu, o conferință cu primarii orașelor de pe granița de vest a țării, asupra modalităților de infiițare ale Teatrului de Vest.

D. ministru al artelor, după ce subliniat caracterul special al acestui teatru și triplul rol pe care îl are: național, moral și artistic a cerut primarilor orașelor de pe granița de vest să arate sumele cu care vor contribui la întreținerea teatrului.

D-sa a declarat că: pentru întindul an ministerul este gata să suporte jumătate din cheltuielile pe care le necesită acest teatru, pentru al doilea an va suporta 2 treimi din cheltuieli, urmând ca an cu an sarcina aomunilor să se micșoreze până când teatru va rămâne exclusiv pe comptul ministerului de arte.

Au urmat apoi discuțiuni cu privire la programul Teatrului de Vest, precum și relativ la localitățile unde acest teatru va da reprezentații.

În cursul acestei luni, după comunile vor arăta cuantumul contribuțiilor, d. ministru Al. Lapedatu va lua ultimele dispozițiuni menite să facă din Teatru de Vest o realitate.

Declarațiile dlui ministru dr. Angelescu

— Un răspuns contelui Apponyi. —

Lată un interview acordat ziarului „Brasovoi Lapok” d. ministru dr. Angelescu răspunde astfel unor afirmațiuni ale contelui Apponyi relativ la tratamentul minorităților:

„Atăta pot spune în privința tratamentului despre care a vorbit contele Apponyi: Contele Apponyi sau nu cunoaște sistemul școlarizării pe care-l aplicăm școlilor minoritare din Ardeal, sau fozul ministru al instrucțiunii publice maghiare a fost de rea crediță că n'a făcut declarația sa”.

„Răspund fostului ministru, contelui Apponyi, că dacă aplicăm legea sa, nu cred că ar fi multe școlile maghiare care să funcționeze încă.

„Sub stăpânirea românească însă numărul școlilor minoritare aproape s'a dublat”.

„Voi arăta, tocmai în bazi statisticii maghiare, că numărul școlilor românești a scăzut cu un sfert, în urma aplicării legilor școlare din 1917 ale contelui Apponyi”.

„Statul nostru este un stat democrat și manifestă față de minorități o toleranță de care românii nu s'au împărtășit niciodată sub stăpânirea maghiară”.

Ministru instrucțiunii arată apoi că limba de predare în școlile minoritare este

limba maternă și se predă limba română (a materia de limbă română, de istorie și geografie a patriei) numai în 12 ore pe săptămână, în timp ce contele Apponyi impunea săptămânal școlilor române 39 de ore în ungurește. D. Angelescu adăugă, că și aceste materii s'au impus numai claselor superioare ale școlilor superioare minoritare del-noi.

În cont-nutare, ministru instrucțiunii arată că în Ungaria 3 500 000 de români au avut numai patru licee deci un liceu la un milion de locuitori, în timp ce minoritățile din Ardeal au 40 de licee, deci 25 licee la un milion de locuitori.

„S", ca să închei, nici nu mai vorbesc de acci profesori și învățatori români, care — tocmai prin legile contelui Apponyi — au devenit instrumente ale sale la desnaționalizarea școlilor românești, profesori și învățatori pe care i-au transformat în funcționari publici, pentru ca astfel să poată servi cu atât mai vărtos politica maghiarizatoare a guvernului”.

„Așa cred, — încheie d. dr. Angelescu — că din cele de mai sus reiese evident, că dacă este cineva care nu are drept să vorbească în chestiunea șolarizării minoritare, acela este tocmai contele Apponyi”.

FOILETON

Amintirea

Lui Liviu Rebreanu

E noapte și plouă afară
Și plouă și în sufletul meu,
Pereții mi sugrumă odăia,
Ca plumbul mi-e gândul de greu.

Imagini, aduceri-aminte,
Perdute îngropate pe veci,
Acum se trezesc, — prin ruine
Danțează în sbor liliaci.

De flori cucerită-l grădina
Și-o umbră veghiază tărziu,
O centă aleargă să-l prindă
Și cântă și râde April.

E masa de cărți încărcată
Și-o umbră veghiază tărziu,
Ce tristă e viața: departe,
O cale străbate-un pustiu.

Trec anii și-o zână apare,
Frumoasă ca zău, un crin,
Deșarte iluzii de-o clipă,
Potlul e plin cu venin.

Dar iată-l ajuns în splendoare:
Puternic, viteaz ca un zeu,
La toți, deopotrivă, aruncă
Ghirlanțe de roze, mereu.

Și iarăși de cărți încărcată
E masa, și-l singur cu el,
Sub lampă, pierdut priveghează,
Pe o mări cu-o stâncă de oțel.

Pe grinzii, pe tavan, prin unghere
Țesut-au pânjenii cort,
Coboară năturici n volului
Și visul deapureri e mort.

Pereții mi sugrumă odăia,
Ca plumbul mi-e gândul de greu,
Și plouă de-un secol afară
Și plouă și în sufletul meu.

AL. T. STAMATIAD.

ION CREANGA

POPA DUNU

Cine-a întâlnit vr'odată în calea sa un popă, îmbrăcat în strae sărăcute, scurt la stat, smolit la față, cu capul pieș, mergând cu pas rar, încet și gânditor, răspundând îndesat „sluga dumitale” cui nu l trecea cu vederea, căscând cu zgomot când nu și găsea omul cu care să stea la vorbă făcând lungi popasuri prin aleile ascunse ale grădinilor publice din Iași, căte cu o carte în mână, tresărind la cântecul pasărelelor și oprindu se cu mirare lângă moșinoaietele de furnici pe care le numea el „republicii înțelepte”, desmerdând iarba și florile câmpului, icone ale vieții omenești, pe care le

uda c'o lacrimă fierbinte din ochii săi, și apoi cuprins de foame și obosit de ostență și gândire, își lua câștel drumul spre gazdă unde l aștepta sărăcia cu masa întusă?

Acesta era părintele Isaila Duhu, născut în satul Cogeasca-veche, din județul Iași.

Patru păreți străini, afamați și îmbrăcați cu rogojini; teancuri de trafioaloage grecești, latinești, bulgărești, franțuzești, rușești și românești pime de painjeni și aruncate în neregulă prin tele unghere, un lighean de lut cu ibric pentru s,alat, în lujocul odăii, aparie pe jos, gunoși și gândaci fojgiaid în toate părțile, o pâne uscată pe masa și un motan ghemuit după sobă, era toată averea sfinției-sale.

Mare de inimă, iar de gură și mai mare, părintele Duhu nu se învrednicise de o vieță mai bună; dar se vede că nici poftea el una eșă de vreme ce nu și astămpăra gura către mări marii săi, măcar să-l fi picat cu lumânarea.

De copil, în seminarul Socola, unde-a învățat carte — mai mult singur dela profesori — își punea degetele pe o piatră și le batea cu aita, de ciudă că nu scria frumos; se lovea cu pumnul peste cap, când vedea că nici dascălul nu putea să-i talmăcească bine ceva, și vai de școlarii care sminteau dela învățatură!

Așa fiind el, ci-că unul dintre călugării Socolei a zis că e bun de călugăr, numindul „Duh divolesc”, și (de unde până unde), i-a și călugărit și Duhu i-a rămas numele. Iară el, Isaila Teodorescu se iscălea. Și din școlar, profesor a ajuns la Socola;

și duh din duhul său a dat școlarii săi o bucată de vreme. Dar pu ici mulți nu făcea într'un loc. Doamne ferește; căci era duh neastămpărat și neîmpăcat chiar cu sine însusi. Nici lacom de avere, nici de cinuri; mulțumit cu cât avea cu cât n'avea, când te miri ce nu-i venea la socote-lă: ia-ți popă dășagii și toiagul și pe ici și pe drumul. Vorba ceea: „Oeasta cu trepădatele că nu's departe satele.”

Acı era la Socola, aci în Iași, aci la mânăstira și la Târgul-Neamtului profesor, de unde curriera mănții în sudoarea frunții, și mai la tot pasul cânta:

Ruinată cetățue ce acopere-acei munte
Și de unde ochiul vede lucruri multe

Apoi:

Pe o stâncă neagră într'un vechiu castel
Unde curge n vale un rău mititel.

Iar la urma urmelor:

Pașare galbenă n cioe
Rău mi-ai cântat de noroc!...

Și tot așa și iar așa, până l se făcea viețată neagră și aci, ș'apoi iar se întorcea în Iași, îndrăgindu-i pentru o bucată de vreme.

Duh neastămpărat și cutezător, în predicele sale de pe amvoanele bisericilor, înțepa ca vespea, zicând:

— Elisei a curățit de lepră pe Neeman Sirianul, trimițându-l să se scalde în apa Iordanului. Iară eu vă trimet la Căcaiana”

1. Mic răușor din Iași, care se varsă în Bahlu, 2. Marșandele.

Caut 2 învățăcei pentru prăvălia mea, care mă ocup cu totfelul de mărfuri în angro și detail. PETRU BARSAN, Bozovici, jud. Caraș-Severin. (559)

Dactilografa bună, caută post de urgență, sau pe 1 Februarie. A se adresa la administrația acestui ziar, sub „Românească“. 566

Caut 2 scriitori experți în agendele notariate și limba statului. Salariu pe lună 1600—2000 Lei. Primăria Fachert. (572)

Armăsar de vândut de 4 1/2 ani, roib, soiu curat de Mezőhegyes, premiat cu medalja de aur la expoziția din Cluj și cu premiul I la cea din Peregul-german. — Adresa: Alexandru Farcaș, Peregul-mic. (575)

Aviz Dilor Medici!

Am onoare a vă aduce la cunoștință că în Atelierul meu se execută dulape pentru instrumente, mese de examinare pentru toate specialitățile complicate și simple, portii gatore etc. Toate se efectuează prin autogenizare. Țin la dispoziția D Voastră catalogul cu tot felul de modele. (571) Preturi excepționale.

Atelierul mecanic și lăcătușerie

HEREȚIU, Arad, Str. Turnului 3, lângă Cazarma pompierilor.

România :: Prefectul județului Arad No. 1/1925 șc.

Publicațiune.

Urmând, ca în cursul anului 1925 să se construiască la alături de școli în comune: Orlaca (șase sale de învățământ și o locuință pentru învățător), Șebiş (cinci sale de învățământ și două locuințe), Curtici (patru sale de învățământ și una locuință), Bărzava, Apateu, Gurba, Bărsa (ate trei sale și una locuință), Dumbrăvița, Găvoșda, Ghulțuța, Vărădia, Șindia, Târșova, Ciud, Perca-Rom., Aciuța, Chindia, Crocna, Holt, Arăneag, Bocsăg, Seleus, Berech u, Covășint și Chișineu (cate două sale și una locuință), Sorșag, Akriș, Târmure, Tohești, Târnovița, Mărmăști, Poiana, Grosi, Guravai, Buștești, Berindă, Chertis, Mustești, Mănerău, Somoșches (ate una sala și una locuință), se aduce la cunoștința amatorilor, că pentru darea în întreprindere a acestor lucrări se va ținea licitațiune la Prefectura Județului Arad și la Primărie respectivelor comune în ziua de 7 Martie 1925, orele 10.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu prevederile art. 72 și urmatorii din legea contabilității publice și cu ofertele închise și sigilate.

Amatori vor depune deodată cu prezentarea ofertelor și o garanție de 6% a sumelor oferite, în numărul sau în efecte garantate de stat. Planurile și vazele lucrărilor, cum și caștelor de scrieri și modelul de ofertă se pot vedea în biroul Serviciului de Proiect și Șosee din Arad în zilele de lucru între orele 11—13 din zi. Arad, la 3 Ianuarie 1925.

I. Georgescu,

(523) Prefectul județului Arad

Dirrecțiunea V. Regională C. F. R. Serviciul de Economatului :: Arad-Timișoara. No. 44/125—1925. E.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 Februarie a. c. la orele 11 a. m. se va ținea licitație la Dirrecțiunea Regională C. F. R. Arad, pentru vânzarea unei locomobile de 10—12 HP. Informațiune se pot lua la Dirrecțiunea Regională C. F. R. din Arad, Serviciul Economic precum și la Atelierele din Timișoara unde se poate vedea și locomobila. Arad, la 14 Ianuarie 1925.

C. F. R.

Dirrecțiunea V. Regională Arad—Timișoara. (577)

Insertii se primesc la Administrația ziarului.

Intreprindere nouă

Pentru gustul cel mai rafinat! Pentru săraci și bogari!

Anunțăm onoratul public, că în Strada 29 Decembrie (fost Hasszinger) No. 14, cu începere dela 15 l. c. am deschis

Atelierul nostru de crep-gumă indian pentru tălpuit, unde se prelucră exclusiv veritabilul material gumă crep (să ne ferim de imitații), a cărui trănicio o garantăm pe timp de 6 luni.

Cu guma-crep se pot tălpui orice ghete elegante, ușoare, elastice, impermeabile, fie vechi, uzate sau de tot nou; mai departe primim repararea specială a pantofilor și a șosurilor.

Șosonilor și Găoșilor, a ghetelor de gimnastică cu talpă de gumă, a ghetelor de tenis și de sport, nu cu cauciuc uzat de auto, ci cu materialul din care s'au confecționat ele în fabrică.

Orice comenzi executăm spre lângă prețuri avantajoase repede și prompt. Comenzi primite din provincie efectuiem numai decât și expediam cu reînțoarcerea poștei.

Servim prea bucuros cu lămuriri. Rugăm să notați adresa: Atelier de crep-gumă pentru tălpuit Arad Strada 29 Decembrie (f. Hasszinger) Nr. 14. Pentru tineri și bătrâni! — Pentru sănătoși și suferinzi! (563)

In atențiunea Dilor medici!

Se primesc spre renovare și nichelizare cu garanță totfelul de instrumente medicale.

Drogherie VOJTEK și WEISZ :: Arad LADISLAU ORDEL, proprietarul firmei. (565)

Răspândiți Tribuna Nouă!

Nr. G. 10853—1924.

Publicațiune de licitație

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad, Nr. de mai sus, perue, ponevi și alte obiecte pretuite în suma de Lei 16.150, cuprinse în favorul lui Löwenstein Carol contra următorului pentru suma de 3000 Lei capital, interese de 6% d-la 30 Ianuarie 1924, spese stabilite până în prezent în suma de Lei 94450 se vor vinde la licitație publică în Curticiu Nr. 173, în ziua de 31 Ianuarie 1925 la orele 9-30 a. m. (560) Arad, la 5 Ianuarie 1925. Exec. jud. reg.: GH. CIUPULIGA.

Atelierul mecanic și lăcătușerie

HEREȚIU

Arad, Str. Turnului Nr. 3, lângă Cazarma pompierilor)

Primește tot felul de lucrări și reparațiuni pentru edificii, construcțiuni de fier, renovări și reparațiuni de mașini agricole și industriale, refac orice părți rupte și crăpate dela mașinari asemenea și crăpături în pereții căzaniilor le facem cu deplină garanție prin autogen, la dorință ducem aparatele și în provincie la fetele locului, grilage, uși și ferestre de fier, grillage și felinare pentru morminte, și tot felul de lucrări ce se ține de această breșă! (580)

Notariatul cercual Bărzava.

No. 635—1924.

Publicațiune de licitație.

Notariatul cercual ține licitație publică în ziua de 26 Februarie 1925 la orele 15 d. m. în biroul notarial Bărzava (jud. Arad) la darea în întreprindere a reparării edificiiului notarial. Vadiut de 5% după suma oferită se depune în numărul la caseria comunei Bărzava, ori în hârtie de valoare garantate de stat. La licitație se poate concura numai cu oferte în scris. Ofertele se vor prezenta la începerea licitației și numai atunci se vor lua în considerare, dacă ofertentul declară acceptarea condițiune-or.

Suma preliminată de 63.500 Lei prin deviza să va plăti cu detragerea sumei deja folosită la reparările făcute din neconcurență bile nevoie. Licitatiunea se va ținea conf. art. 70—80 a legii cont. publ. Deviza și condițiile se pot vedea sub orele oficiale la Primăria Bărzava, la 12 Ianuarie 1925. (576)

A. DEHELEAN,

notar. cerc.

Improprietărirea celor repatriați

Siria, 14 Ian.

În urma croirii noului hotar între noi și Ungaria, nărocita soartă a fă ut ca vre-o câteva comune mărginase, cu o populație curat românească, — să rămână și pe mai departe sub jugul străin, departe de brațul cald al patriei mamă.

Unii dintre frații rămași de dincolo, fără să stea mult la socot-ală, încă la început s'au hotărât nestăruțat, ca sub orice condiții și în orice împrejurări, să ră-bescă peste blăstămatul hotar și să și caute și ei un loc de scut sub aripile mult ocrotitoare a patriei adevărate: România Mare. Acest lucru l-au făcut la început mai ales intelectualii și meseriași și numai m i târziu s'au decisi a se repatria și dintre țărani.

Dintre cei repatriați, cei mai mulți s'au așezat în comunele mai apropiate de hotarul Ungariei, ca — vezi bine, — să fie în nemijlocită apropiere de neamurile pe cari i-a lăsat de dincolo. O bună parte însă, din familiile repatriate s'au așezat în comuna noastră, se înțelege, vre-o câțiva meseriași și mai mulți țărani.

Mare ne-a fost bucuria și cu multă dragoste am primit în comuna noastră pe frații scăpați peste graniți, având ferma speranță, că dănsii s'au dorit în nouă patrie numai pe dragul libertății, din iubire față de neam și de dorul de a munci cu prisosință pentru fricirea și bunăstarea țării și a neamului său.

Din celece urmează vom vedea însă, că unii din cei repatriați; nu de dragul nostru s'au de dorul de a munci s'au dorit la noi, ci mai vătos au cerut scutul României-Mari, ca aceasta să-i pună la dispoziție toate mijloacele de trai, ca ei să trăiască fără grije, că; „doară de aceea am venit noi în România, ca să nu mai trebuie să lucrăm atâta zic unii din ei.

Reforma agrară este cât se poate de avantajoasă pentru cei repatriați. Căci, până când țărani de aici, sunt improprietariți cu câte un lot de 1, 2 sau cel mult 3 jughere cadastrale, până atunci frații repatriați sunt improprietariți cu lotul — tip de 7 jugher. cad. și încă în cel mai roditor pământ din județ.

Nu învinuim dispozițiile legii și nu urim pe frații noștri de favorul acordat, dar, totuși ne întrebăm noi așa: cu ce am păcătuit unii din noi, de țara — mamă nu ne asigură nouă nici măcar un petec de grădiniță, pe care să ne putem zidi și noi vre-o colibă unde să ne scutim zilele bătrânețelor?

N'am nimic de zis, că un repatriat primește un lot mai mare ca cel de aici. Mă pune însă pe grije și nu pot să tac faptul, că cei mai mulți din cei improprietariți, îndă ce au ajuns în stăpânirea celor 7 jugher de pământ, le-au dat în arendă, primind anual 1500 Lei per jugher, ceace face în total 10500 Lei.

Omul sărac de ieri, stăpân acum pe o stăruțată însumată de bani, iutors acasă nu mai voadese să știe de lucru, iar ceice până aci erau angajați în ceva slujbă o părăsesc fără termen de abdicere, zicând că ei nu pot

îndeplini astfel de lucrări ce numai „pădurenii“ le fac.

Sunt apoi câțiva cari au fost respinși dela improprietărirea. Să vezi și să ascuți injurăturile acestora la adresa unora și altora, ba blăstămă chiar și țara, zicând: „Să fi știut că nu capăt pământ, apoi nu venim în România, că era mai bine dincolo“. De aici poate vedea ori și cine, că unii din frații noștri au venit la noi, nu de dorul și dragul nostru, ci din pofta de a căpăta pă-

Societățile studențești

Cluj, 16 Ian.

Într'un număr trecut al acestui ziar am arăt publicului cetitor, greutățile pe cari trebuie să le înfrunte studentul lipsit de mijloacele materiale pentru a-si asigura traiul în centrele universitare. În spațiul acestui articol vom descrie activitatea culturală pe care o desfășură societățile studențești în Universitate cât și în afară de ea, dovedind prin aceasta existența unei voinți puternice de care este condusă studențimea în drumul spre realizarea unuia din scopurile urmărite de ea. Abandonând toate nemulțumirile cari agită în prezent rândurile studenției, ea este deplin conștientă de rolul ei în procesul de ridicarea nivelului cultural a țării noastre întregite. Pe lângă munca ce o depun în vederea pregătirii specialității lor, vacanțele le consacără pentru împlinirea datoriilor lor, ce o au față de națiune.

Satele de tineri adunați în centrele universitare din diferitele colțuri ale țării, aduc în sufletele lor dorința de a cuprinde pe muntea cât mai multe cunoștințe ca apoi să le în-prăție acolo, de unde au venit. Pentru a mijloci realizarea acestei dorinți, ei sunt conștuienți în de s-bite societăți pe regiuni, în mijlocul cărora ei vor putea servi mai bine interesele comune.

Aceste societăți vor desfășura activitatea lor; în cadrul Universității, urmând înmulțirea cunoștințelor membrilor lor, și întărirea caracterelor lor pentru a fi bini lupătării eșind în arena vieții publice; și în afară de Universitate. Aceasta este unul din punctele principale cuprinse în programul lor. În afară de Universitate ele desfășură activitatea lor, întreprinzând o intensă propagandă culturală și înzestrarea comunelor mai sărace cu biblioteci de unde să poată țărani noștri a culege miere culturale naționale. Avem un frumos exemplu de acest fel, — cunoscut deatfel de publicul cetitor — serbările și donațiile făcute de societatea „Crișana“ în mai multe comune din ținutul Crișurilor.

Așadar e incontestabil rolul pe care-l are societățile studențești în dezvoltarea culturală a țării noastre. Înțelegem în care zace clasa de jos și care e cauza atător răui de care suferă azi bunul mers al statului,

mânt, pentru a i se asigura un trai mai nemuncite.

Nu înțelegem apoi, de ce n'ar putea improprietăriți fiecare repatriat în comuna unde locuște, cu lotul-tip stabilit în act hotăr. Ori, legiuitorul intenționează să fo-meze din acestia o colonie care să stea în veghe la hotarul țării? Bine. În acest n'ar fi oare mai recomandat, ca acea colonie să fie formată din elementele ce mai bune și din feciorii cei mai harnici, devotați neamului, ca în caz de nevoie să știm pe ce ne bizum?

Ce folos că vom avea o colonie din elemente neselectate, căci ușor ne vom putea trezi cu o comună românească, dar și răcită și dela care nu vom putea aștepta sprijinul dela.

Am zis, ca să se știe. (S.)

Din cercurile tinerime

Cluj, 16 Ian.

trebuie îndăturată și înlocuită cu lumina culturii. E destul să aruncăm o privire peste satele noastre și să vedem lipsa acestia. Tot lipsa culturii este isvorul tuturor plăgilor cari au cuprins țărănimea. Alcoolismul, sifilisul și tuberculoza, atât de lași sunt efectele lipsei culturale. Acest fapt trebuie să ne pună în grijă, deoarece viitorul care ne strălucește este amănitat. Avem o țărănime cuită și sănatoasă putem să așezăm un viitor pentru țara noastră. Esuacii o datorie primordială a fiecărui intelectual român de a jerfi din timpul și pentru stagnarea acestei situații și de conlucra alături de acești pe care-l urmește studențimea în această direcție.

Idealismul care este adăpostit în sufletele tinerimii universitare, este o garanță pentru împlinirea scopului urmărit. Cu toate acestea trebuie să înfrunte atâtea greutăți, această nu-i abate din calea lor, ci le va înaufla și mai multă îndărăjire pentru a merge înainte.

Aurel Suciu, student în drept.

Un memoriu al d-lui Vintilă Brătianu la Liga Națiunilor

BERLIN, 15. — Ministrul român de finanțe a înaintat secretariatului Ligii Națiunilor un memoriu în care arată greutățile stării financiare și economice a statelor balcanice. Prin acest memoriu, dl V. Brătianu face numeroase propuneri pentru ameliorarea stărilor economice a tuturor țărilor balcanice.

Căătoria A. S. R. Principelu Carol

O telegramă din Viena către ziarul „Corriere della Sera“ anunță cu privire la căătoria prințului Carol al României la Roma Paris și Londra: „Prințul care este inspectorul forțelor aeriene, va vizita în Angli dețasamentele aeriene române, atașate unelor firme Armstrong, iar la Roma, el va examina un model de hidro-monoplan italian de tip nou, care se protoviveste în mod deosebit exigențelor marinei române.“

Iară la gură te rădic,
Tu imi cânti, coglic! coglic!
Și nu mă'ndur sa te las,
Căci mă piesnești tot în nas...
Vai sărace boboșoșe,
De te ai face mai încoace
Să ne strângem vre-o căți va
Noi spre mântuirea ta.
Șor mai veni vro doi-trei
Și ț-i om pune căpăți
Și-om aduce un popă rus
Și te-om da cu fund 'n sus.

Unui arhimandrit grec ce blagoslovea pe diacon la slujbă: „Să îndrepteze Domnul pașii lui spre tot lucrul bun“, părintele Duhu îi zise:

— Ba mai bine să îndrepte Domnul pașii voștri peste Dunăre, cuviosilor, că destul ne-ați pângărit biserica și neamul cu smeritele voastre blagoslovenii.

Profesorului Columb, dela licea, care zise odată părintelui Isaiia „Bună dimineața, Duhule!“ el îi răspunse:

— Mulțumesc, cadavrule! Și cred că ai la știință că cuvintele: popa și profesor se încep cu „pocoi“, ca și substantivul, porcule.

Po ilor de mir, pe cari li numea Haldei, le cânta antifonele următoare:

Diaconii și cu pochii.
De treji ce sănt, de-abia văd cu ochii.
Iar marelor lor preutze
Beția din cap nu le mai iese.

Și câte ponturi și ponosuri nu da dintr'insul, de-i era și lui lehnite câte-odată să se mai iutâl-ească cu cineva și să-l mai stărucească la vorbă.

Odată, ieșind supărat dela Mitropolie, îl întâlnește părintele Arbore dela Bărnovschi, și îl întreabă:

— De unde vii, părinte Isaiie?
— Nu știu.
— Încoțoro ai luat-o, părinte Isaiie?
— Nu știu.
— Cum așa, de nu știi nici de unde vii, nici încoțoro te duci?

— Iată cum: răspunse părintele Duhu când eram băiet, scupe-m în palma stângi apoi trânteam cu muchea palmei celeilalt în stupit și în care parte sărea el, într'acoi apucam și eu.

— Și acum tot așa faci? întrebă părintele Arbore.

— Tot, batăr să crape dracul.

— Dar dacă din întâmplare ar sări scu pitul în spre Golha? cum și s'ar părea?

— Dar știi că m'ai ars, Haldeule, zise părintele Duhu, luându-și tălpășia, Dunăre de mănios.

La cea din urmă, strângând părinte Duhu pe aște o pară, și-a comisionat cănt spiritistic și cetindu-le, ciică a zis căte oare-cine:

— Aceste cărți încobând pe mână une șarlatani ignoranti, ai să auzi vorbindu-se că fac minuni ca Sfinții.

Și sfânt să fie rostul părintelui Duhu căci tocmai așa s'a întâmplat.

Într'una din zile, neavând el cu ce să-i cumpere pâne, le-a luat cu vravul și le vândut directoroșului unei școale primare o te miri ce. Și de atunci începutul Spiritiștilor în Iași. De-atunci Origore Nazianzu Efrem Sirul, Solomon înțeleptul și alți rî postati de veacuri nu se mai pot liniști în morminte: întrebare peste întrebare li s'face. Ș'apoi ia să nu răspundă, că dracul al lor pe șapte ani.

Auzind părintele Duhu că s'a făcut școala prin Iași despre niste năzdrăvnic ca aceste ci-că s'a luat Sfîșia-sa pe gânduri zicând:

— Vai de cel ce se smintese, dar nu vai de cel prin care vine smintea!

Și poate că din această pricină bolnăvis du-se greu, și-a dat duhul, tocmai când i junuse îngrijitor la Biserica Nițorița din Tâțărăsi; de unde fiindu i tînterimul Eteratatea aproape, și-a luat acolo casa de vese și i-ți țărana ușoară — și de atunci o mai ba să-l vadă cineva bătădănd pe uliței Iașilor.

*) Biserica din Iași, în ograda ei se afla casa de nebuli.

Glasuri dela sate

Muncind, vom iesi invingatori

Binele nostru si al tarii atarna, de felul cum ne indeplinim insarcinarile...

lor. Cicoana si fata, cearta pe tata ca nu le-a facut pe plac. Deseara este bal si ele n-au rochie...

Ciocanul greu al mesterului, loveste cu putere ferul...

Si te intrebi, ce fac toti acestia, care stau toata ziua pe strada vagabondand?...

Muncim, muncim din greu si nu mai ajungem sa legam nevoile noastre. Este cneva care ne sage roadele muncii noastre...

De la bariera orasului, trebuie sa ocolesti pe cicoana imahalogioicna imbracata in matasuri si pantofi de lac...

Scapat de aici, iti vine in gand sa apuci spre gradina publica, sa fi mai departe de aceasta lume cu afaceri...

Deabia ai pasit pe prima alea, o doamna te intampina cu aerul unei mare contese, imbracata cu o blana care-i da infatisarea unui ur...

INFORMATIUNI

Karl Spitteler

Arad, 17 Ian. Putini au scris si putin s'a scris la noi despre moartea marelui scriitor elvetien Karl Spitteler...

Dela Despartamantul Arad al "Astreii"

D. Prof. univ. P. Grimm delegatul soc. "Estenziunea Universitara" din Cluj, va tine in "Palatul Cultural" azi, Dumitrea la 18 Ianuarie...

Declaratiile d-lui Tancred Constantinescu

Comerciatizariile. - Noul regim al fainei. In legatura cu plecarea sa in strainatate, ministrul industriei a declarat reprezentantilor...

Organizarea Bisericii

Consiliul de ministri a hotarit ca legea de organizare unitara a bisericii ortodoxe sa fie adusa in dezbaterile Senatului imediat dupa radeschiderea sesiunii.

Diplomatice

D. Alexandru N. Iacovaky, ministru plenipotențiar, director al afacerilor politice, juridice si al contenciosului in ministerul afacerilor straine...

Dela Compania de jandarmi

In ziua de 13 Ianuarie a. c. ora 17 Compania de jandarmi a fost instetata din partea primariei Cuvin, ca locuit. Ardelean Mitru din com. Cuvin a fost gasit impuscat in casa lui Joja Gh. tot din aceia com. Banuului sunt asupra indiv. Joja Gh. la urma unei certe veche pentru pamant...

Examine particulare la liceul Moise Nicoara din Arad

Se aduce la cunoastanta elevilor pregatiti in particular, ca examenele preliminare, sesiunea Ianuarie, incep in ziua de 26 Ianuarie c. ora 10 a. m. unde vor primi instructiunile necesare. Neprezentarea la timpul fixat sau neachitarea anticipativ a taxelor aduce cu sine pierderea examenului.

Nouie recrutari

Operatiunile recrutarii, in anul acesta, vor dura 50 de zile, incepand din ziua de 1 Martie a. c. Recrutarea tinerilor nascuti in anul 1904, se va face cu clasa anului 1926. In principiu va functiona cate un consiliu de recrutare de fiecare județ administrativ, cu adogirea pentru Bucuresti, Chisinau, Cernăuți, Arad.

Incorporarea recrutiilor

Incorporarea recrutiilor clasei anului 1925 se va face pe ziua de 2 Februarie 1925. Toți tinerii din aceasta clasa si mai vechi recrutiati cu aceasta clasa, cari apin de Cercul de Recrutare Arad, se vor prezenta la acest cerc in zilele fixate prin ordinul de chemare trimis fiecareia si anume: Cei recrutiati pentru Infanterie, se prezinta la 2 si 3 Februarie. Cei recrutiati pentru Cavalerie se prezinta la 4 Februarie. Cei recrutiati pentru Artilerie se prezinta la 5 Februarie. Cei recrutiati pentru Jandarmi rurali, gradnicii, trupe speciale si Marina se vor prezenta in ziua de 6 Februarie 1925. Tinerii cari din diferite motive nu ar fi primit ordine de chemare se vor prezenta la cerc in ziua de 2 Februarie 1925.

Măsuri impotriva bolșevismului

BUCUREȘTI. - Pentru stabilirea măsurilor ce se impun in contra propagandei bolșevice, Duminecă va avea loc in Chisinau o consfatuire, la care va asista si dl ministru Tătarăscu din partea guvernului. Sunt convocati la aceasta co-ferinta toti prefecții si generalii comandanti din Basarabia. Vor mai participa la consfatuire comandantul poliției de frontieră, revizorii dela justitie, o parte a corpului de revizori si oia si comandanti jandarmeriei sub conducerea diui general Stefanescu. Sopotul conferintei este stabilirea măsurilor pentru stărpirea mișcării bolșevice. Conferinta va dura două zile.

Donatiune

DI G. Sion, marele prieten al artei, culturi care a donat prețoasele sale colecțiuni istorice si artistice Universității din Cluj, a donat 21 bucati medalii si monede romanești precum si 33 carti postale din timpul lui Cuza Vodă, imbogatind astfel colecțiunile istorice si a num.snat cel dela școala civilă medie de stat Iosif Vulcan din Arad.

Noul ministru al Franței

BUCUREȘTI. - DI Billy, noul ministru al Franței la București își va lua postul in primire la începutul lunii viitoare.

Noul guvern german. - Impresia în Franța.

BERLIN. (Rador.) - Cancelarul Luther eri a depus jurământul in fața președintelui Ebert, iar azi a luat parte la ședința parlamentului. La numirea titularilor ministerelor încă vacante au intervenit câteva complicațiuni așa că numai la ședința de Marți a parlamentului se a putea ceti mesajul guvernului.

PARIS. (Rador.) - Opinia publică franceză a primit cu antipatie formarea guvernului Luther. Cercurile liberale germane să tem, că acest fapt va atrage după sine complicațiuni de ordin extern.

Nouie întreprinderi la Arad

S-au înregistrat, la tribunal, următoarele firme noui: Resinol, Soc. an. pentru industria chimică. Capital social patru milioane. Fondatori întreprinderii: Resinol, dela Bușanesti, Wiener Bankverein, Chronos, soc. forestiera din București, Frajti Neumann din Arad, si Casa de păstrare a jud. Arad. Industria pentru comerțul materialelor brute, soc. an. Capital social cinci milioane. Membri in direțiune: Ernes Lob din București, dr. Iustin Miron, dr. Ștefan Anghel, ajutor de primar, Aladar Kartez, director de bancă.

Conferința româno-cehoslovacă dela Satu-Mare

Suntem informați că in ziua de 19 Ianuarie va avea loc la Satu Mare o conferință între delegații căilor ferate române si cei ai căilor ferate cehoslovace, in vederea stabilirii condițiilor in cari vor circula in comun trenurile de călători si marfuri pe linia de triaj. Traficul pe această linie, pe baza unei convenții încheiate între România si Cehoslovacia, va începe la 5 Iunie 1925.

Lichidarea Băncii austro-ungare

Consiliul de ministri a autorizat pe ministrul de finanțe să încheie o convenție cu Banca Națională a României pe tmeul căreia si in schimbul unui comision, Banca Națională prin succursalele ei din teritoriile liberate, să procedă la lichidarea afacerilor comerciale si executarea creanțelor ipotecare ale fostelor succursale ale Băncii austro-ungare din aceleasi teritorii.

Banca Națională a României, este autorizată a îndepini in numele guvernului român toate formalitățile logice necesitate de lichidarea afacerilor comerciale si executarea creanțelor ipotecare, cum si de intăbularea înscrierea, transcrierea, executarea sau radiera creanțelor simple sau ipotecare, cesionate guvernului român, fără ca pentru aceasta să mai aibă nevoie de participarea statului la îndăplinirea unor asemenea acte de drept si sunt delegate Băncii Naționale a României si succursalele sale conform citatelor protocoale.

Activul ce urmează să se realizeze de Banca Națională este d. 26 milioane. 332 550 coroane, iar pasivul d. 49 milioane, 679 029 coroane. Activul se va în asa pe cursul de 50 bani coroane, iar creditorii vor fi plătiți după o cotă care se va calcula după rezultatul încasărilor.

Doamnă tânără predă lecțiuni de limba franceză si italiană. Reverbery, str. Eminescu No. 11. (No. 581)

Insula lacrimelor. O fată tineră pleacă cu vaporul la p-riuti, însă rățăcește și ajunge pe mâna unor piraiți de unde scapă cu ajutorul unui căpitan, care întorcându-se cu ea la p-riuti devine soția lui. Avnturile, peripețiile pe mare și pe uscat, luptele cu oamenii răi fac din piesa aceasta una din cele mai interesante istorii. Va rula la 18, 19, 20 Ianuarie in Apollo.

Ultima oră

In jurul unei fuziuni proiectate

BUCUREȘTI. - Cercurile politice se ocupă pe larg de chestiunea fuziunii partidului naționalist cu acela al diui Mașiu. După informațiunile cercurilor din opoziție. Regele ar dori un guvern de coaliție cu condiția însă, ca toate partidele din opoziție să colaboreze la guvernul, care ar prelua puterea dela guvernul liberal.

Noul Cod al Muncii

BUCUREȘTI. - DI ministru al muncii, Chirculescu a declarat, ca proiectul Codului Muncii este terminat. Principiile esențiale ale codului sunt următoarele: va fi soluționată chestiunea contractelor colective, chestiunea repausului de muncă, timpul concediului muncitorilor și a instituțiilor de ocrotire și sanitare ale muncitorilor. Noul proiect de lege va intra in vigoare in luna Martie.

Interzicerea întrunirilor în apropierea Nistrului

BUCUREȘTI. - Guvernul a hotărât, că nu va mai permite nici o adunare in apropierea Nistrului. Autoritățile la ordinul guvernului au și interzis adunările convocote la Chisinau și la Cetatea Albă de către Partidul Tărănist.

O nouă conferință interallată

LONDRA. (Rador.) Agenția Reuter comunică, că după informațiunile din sursă autentică in curând se va convoca o nouă conferință a aliaților pentru reglementarea datoriilor dintre aliați. Convocarea conferinței pentru acela este necesară, fiindcă conferința dela Paris a lăsat nerezolvate mai multe chestiuni importante. Referitor la fixarea datei conferinței nu s'a făcut încă nimica.

Senzational festival artistic urmat de bal la „Crucea Albă“

- Tombolă urlașă -

Luni in 19 Ianuarie va avea loc in saloanele Hotelui „Crucea Albă“ dia localitate un senzational festival artistic urmat de bal, organizat de Societatea „Ocrotirea Orfanilor de războiu“, Regiunea Timișoara.

La acest festival își vor da concursul: pianista Elisabeta Cotrus soprana I. Kulcsar Bojinca, violonista Marta Schwenk și cântărețul de operă Laurian Nicorescu.

Dupa strălucitul program muzical, va urma bal, cu cele mai uluitoare surprize.

Va mai avea loc între altele, o tombolă dreaptul colosală cu toate numerele câștigătoare.

Publicul din Arad și provincie așteaptă cu cel mai viu interes acest eveniment al sezonului.

x Tigroaica. Plutonierul Molin duce o fată leșnăta la magistrul postal. Revenindu-si in fire spune că și-a ales moartea, fiindcă răuase orfană și fără tală nu avea rost viața pentru ea. Rămasă la magistrul postal crește și după încercări multe devine soția unui inginer, care trebuie să se lupte cu o lume întreagă pentru a-și obține logodnica. Va rula la Urania la 18, 19, 20 Ianuarie.

Balul „Hellas“ in 31 se va ținea! (582)

ARTISTICE-CULTURALE

Concertul Soților Corfescu

Miercuri, 21 Ianuarie, ora 9 seara va avea loc în Palatul cultural concertul cântăreților de operă, Virginia Corfescu și Tenorul Nicu Corfescu. În program: Lohengrin (actul III) Wagner, Lakmé (aria clopoștelor) (Delibes), Damnatiunea lui Faust (Berlioz), Pagliacci (Leoncavallo), Manon (Massenet), cânturi din Schumann, Schubert, etc. — Biletele la Librăria Diecezană, iar seara la casă.

Concertul soc. „Cântarea României”

În seara zilei de 31 Ianuarie sa avea loc în sala Palatului cultural, concertul societății corale „Cântarea României”. Biletele de vânzare la Librăria Diecezană.

Correspondențe din județ

Pâncota, 15 Ian. 1925.

Spargere

În seara de 8 Ianuarie, indivizi necunoscuți au spart vreo câteva geamuri dela Sinagoga Israelită din Pâncota.

Inmormântare

În ziua de 13 Ianuarie s'a înmormântat în Pâncota notarul pensionat Ștefan Chirilovici, tatăl dlui primpretore și plășii centrale din jud. Timiș.

Defunctul a ajuns frumoasa vârstă de 82 ani.

Incendiu

În seara de 13 Ianuarie s'a aprins din neglijență grajdul locuit. Bunai Mitru din Pâncota. Grajdul a ars complet. Sărind într'ajutor vecinii, focul n'a putut lua proporții mai mari. Un cal și o vacă au putut fi cu greu salvate după ce au primit mai multe arsuri pe trup. Proprietarul intrând prin flăcări spre a salva vitele, a primit mai multe arsuri la cap și mâni. (P.)

Cronica politică externă

Un nou conflict între Polonia și Danzig

VARȘOVIA 15 (Rador). Comisarul Danzigului a rugat Marți pe comisarul general al Poloniei, d. Strassburger, ca să îndepărteze cutile de poștă poloneze în scop de a evita excese, adăugând că, în caz contrar, va sfătui Senatul s'o facă cu propriile sale mijloace. D. Strassburger a găsit că această cerere nu poate fi satisfăcută. Eri a avut loc o nouă intrevvedere între d. Strassburger și comisar.

Guvernul polonez a examinat eri măsurile de ordin financiar și economic ce le va lua în caz dacă Danzigul va încălca drepturile Poloniei. Eri seară a avut loc un consiliu de miniștri sub președinția președintelui republicii, care s'a ocupat cu această chestiune.

Declarațiile vice-președintelui consiliului polonez

VARȘOVIA 15 (Rador). — Vicepreședintele consiliului, d. Thugutt, a declarat ziariștilor că guvernul polonez așteaptă cu hotărâre liniștită desăvârșirea noului conflict cu Danzigul.

Atitudinea guvernului polonez este aprobată de marea majoritate a cetățenilor. Polonia va protesta în contra măsurilor dela Danzig pe lângă Societatea Națiunilor și pe lângă puterile care au semnat tratatul de pace. Polonia are vrea să evite orice act de violență atâta timp cât va fi posibil. Polonia va lua măsuri decisive dacă se va vărsa o singură picătură de sânge polonez în urma acestui conflict. Guvernul dispune de alimentele de sancțiuni sensibile în contra aceluia care încălcă drepturile sale.

Economice.

Plățile statului

În primele 11 luni ale anului Statul a efectuat următoarele plăți, prin instituțiile specificate:

- Ministerul de război 3 miliarde 014.716.863
Ministerul de finanțe 2 miliarde 616 526 330
Minist. întru tineri 1 miliard 576 197 013
Minist. cultelor și artelor 377.377.309
Minist. de interne 907 milioane 824 975.
Minist. lucrărilor publice 279.873 497.
Minist. de justiție 395 milioane 315 795.
Minist. agriculturii și domeniilor 513 milioane 735 456
Minist. industriei și comerțului 374 milioane 869.873.
Minist. afacerilor străine 215 milioane 996 584.
Ministerul sănătății publice 556 milioane 371.539
Ministerul muncii și ocrotirilor sociale 94 913 789.
Ministerul comunicațiilor 3 874 294 618.
Președinția consiliului de miniștri 3 milioane 91.883.
Totalul plăților dela 1 Ianuarie 30 Noembrie a fost de 14.801.109.640 lei.

Capitalurile străine în Bulgaria

Franța e în frunte

Societățile pe acțiuni în Bulgaria sunt în număr de 580 cu un capital total de 1 miliard 716 000 000 leva. 51 de companii cu un capital de 410 000.000 leva sunt sub controlul capitalului străin. Printre țările străine care participă în societățile bulgare. Franța e în frunte cu un capital de 110 milioane leva, investit în 8 societăți. În urmărează Belgia cu un capital de 85 milioane leva, investit în 7 societăți, Cehoslovacia participă cu 50 milioane, Italia cu 40 milioane, Germania cu 22 milioane și Ungaria cu 11 milioane. Anglia participă numai cu 2 milioane (3000 lire sterline) investite în două societăți.

Se crede că în urma descoperirii recente de terenuri petrolifere capitalurile străine vor afla în Bulgaria.

Conferința româno-sârbă

Eri s'a ținut la Belgrad o conferință la care au participat reprezentanții câilor ferate austriace, ungar și române. În această conferință s'au discutat și luat măsuri referitoare la traficul și transportul de mărfuri cu și prin Jugoslavia.

Știri externe

LONDRA. — Corespondențul din Berlin al lui „Exchange Telegraph Co.” spune că tonajul brut al flotei comerciale germane la finele anului 1924 era de 2.800.000 tone față de 5.400.000 tone în 1913.

PRAGA. — În apropiere de Uzhorod s'au găsit zăcăminte de minereuri conținând alumiu. Se tratează acum cu di ectia uzinelor Skoda exploatarea acestor mine. O delegație a uzinelor Skoda compusă din ingineri și specialiști va pleca în curând la Uzhorod pentru a face cercetările necesare.

BUDAPESTA. — Criza care bântuie actualmente în industria și comerțul de textile din Ungaria a provocat noui încetări de plăți între altele, aceea ale societății anonime a comerțului de textile Jacob Wolff, cu un pasiv de 6.9000 milioane de coroane

și ale Bâncii de Textile, soc. anon. cu un pasiv de 1.100 milioane coroane. Această întreprindere a cerut numirea unei administrații judiciare.

Devizele și valuta, Rador, 17 Ianuarie.

Table with columns: Zurich, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, București, Varșovia, Viena. Sub-headers: Deschiderea, Inchiderea, Cursul devizelor București.

Valute:

Table with columns: Valute, Cerute, Oierite. Rows: Napoleon, Mărci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francezi, Elvețieni, Italieni, Drachme, Dinari, Dolari, Coroa poloneza, Coroa austriacă, maghiară, cehoslovacă.

Caut un tânăr,

absolvent de 4 clase liceu sau școlii de comerț perfect în limba română și germană, (524)

Maxim I. Vulcu

fabrică de șuruburi, societate în nume colectiv Arad, Strada Colonel Paulianu Nr. 10-12.

EXTRAS

din Catalogul editurii „Cartea Românească”

Comenzile se fac la „Cartea Românească” București, Bul. Academiei No. 3. Costul se trimite prin mandat postal, adăugând 2 Lei pentru recomandat.

Anghel D.: Poezii. O adevărată operă de pietate literară s'a îndeplinit dându-se la lumină, strâns laolaltă margaritare poetice ale delicatului scriitor D. Anghel. Sunt în acest volum adevărate frumuseți de acelea, ce nu pot fi întâlnite decât în opera marilor poeți ai omenirii. Lei 28.—

Alexandru V.: Poezii. Poeziile bardului dela Mircești, scrise dela 1842 până la moartea sa, sunt strâns laolaltă în această carte. Ca limbă și idei sănătoase poeziile lui Alexandru au darul de a ne oferi suferințele și de a ne mări dragostea de țară. Lei 30.—

Alexandru V.: Teatru Vol. I. Cel ce și-a pus tot sufletul pentru întărirea teatrului la noi a fost Alexandru care a scris anume, în acest scop, comedii și scenele comice, din care amintim: Mama Anghelușă, Kera Nastasia, Șoldan, etc., atâtea comedioare ce învelesc pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrele populare. Celelalte volume vor apare succesiv. Lei 35.—

Alexandrescu Gr.: Versuri și proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poeziile și proza celui ce a evocat cu atâta putere frumusețile trecutului nostru. Aci se găsește vestita „Umbra lui Mircea la Cozia”, aci „Răsăritul lunei la Drăgășani”, „Mormitele”, etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. Lei 30.—

Brătescu-Voinști Al. I.: În lumea dreptății. Întâiul volum de adevărate perle literare, eșite din pana măiestră a marelui nostru, scriitor. Aci dăm peste schițe și nuvelele sale cele dintâi, adevărate comori de artă și de simțire: În lumea dreptății, Paiul, Două surori Microbul, Sâmbata, Magheranul, Pană Trăsnea Sfântul, etc. Lei 15.—

Brătescu-Voinști Al. I.: Intunerice și lumină. Al doilea volum de nuvele și schițe, datorite acestui maestrul al prozei noastre, se bucură de aceeași mare trecere printre cititori.

Amintim, pe lângă întâia bucată, următoarele frumuseți: Scrierile lui Mișu Gerescu, Blana lui Isaia, Calătorului îi șade bine cu drumul, Privighetoarea, Neculăiță Minciună, etc. Lei 15.—

Băguiescu G. Căp.: Zile de energie. Amintiri. Printre puținele cărți bune, inspirate până acum de războiul nostru național, trebuie pusă și aceasta a căpitanului Băguiescu care ne face să trăim „avea viața de necazuri și primejdii, durată în transee de cece s'au jertfit pentru țară. Lei 6.50

Coșbuc Gheorghe: Cântece de viteză. În această carte sunt strâns într'un mănunchiu poeziile de un vajnic eroism în care „Poetul fărătimei” a cântat isprăvile vitejești ale celorce și-au vărsat sângele pentru țară la 1877—78. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Fire de tort. Acesta este titlul întâiului șireag de mărghăritare, întâiul mănunchiu de poezii al poetului care, dela Eminescu încoaace, a atins cele mai înalte culmi ale desăvârșirii poetice. Lei 35

Coșbuc Gheorghe: Povestea unei caroane de oțel. O operă în proză a marelui poet, închinată spre slăvirea „Marelii Capitan” care a purtat steagurile țării la isbândă, împreună cu norodul acesta de țărani, cari pleacă în bătălie chiuiind și cântând ca la nuntă. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Ziarul unui Pierde vară. Un alt șireag de nestemat, de o măestrle ajunsă la cea din urmă desăvârșire, cu care a dăruit literatura românească marele poet. Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Balade și idile. Întâiul volum de poezii cu care marelui nostru Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de simțire și prin perfecțiunea fără de seamă a tuturor veritabilelor nestimate din acest volum. Lei 25.—

Coșbuc Gheorghe: Răsboiul nostru pentru neatarnare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marelui scriitor istorisește pe șart într'un graiu avântat, cele mai mișcătoare episoade din Răsboiul dela 1877—78. Lei 20.—

Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili din România Secția Arad (Edificiul Banca Națională)

CONVOCARE.

În conformitate cu art. 9 din Le și 33 din Regulament, sunt coneați în

Adunare generală

membri Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, Sec Arad pe ziua de 25 Ianuarie, orele 10 a. m. în sala Primăriei, iar în caz de neîntrunire a mărului de membri prevăzut de Regulament, pe ziua de 1 Februarie 1925.

Ordinea zilei:

- 1. Darea de seamă a Comitetului
2. Situația financiară pe anul 1924
3. Proiectul de buget pe anul 1925
4. Chestiunea Congresului de Cluj.

Consiliu

Cetiți și răspândi Tribuna Nouă